ALǴYS HAT

Благодарственное письмо

Құрметті Бакирова Мазира **!**

Ауданның білім саласын өркендетудегі үлесіңіз бен өскелең ұрпақ тәрбиесіне қосқан еңбегіңіз үшін алғыс білдіреміз.

Келес ауданы білім бөлімінің басшысы **Б. Абдиев**

Тіркеу № 487

Абай ауылы, 2020 жыл

ТҮРКІСТАН ОБЛЫСЫ
КЕЛЕС АУДАНЫ

АЛҒЫС ХАТ

Құрметті Бакирова Жазира Нурмухаммедовна

***Болашақ ұрпаққа тәрбиемен қатар,
ғылым мен білімнің маңызды рөлін
бойына дарыта отырып, интеллектуалдық
өресі, адами капиталы толыққанды
қалыптасқан, ұлтжанды азамат тәрбиелеудегі
сүбелі үлесіңіз бен жаңа мазмұндағы
білім беру жүйесін дамытуға қосқан үлесіңіз үшін
алғысымызды білдіреміз!
Сізді кәсіби мерекеңізбен құттықтай отырып,
деніңізге саулық, отбасыңызға амандық,
бақ –береке тілеймін.***

*Аудандық мәслихат
хатшысы* *А.Тотиков*

N 363

Абай ауылы, Қазан 2022ж.

АЛҒЫС ХАТ

БІЛІМ ШЫҢЫ

Президенттік
"ЖАС ҰЛАН"
жастар ұйымы

ПӘН ОЛИМПИАДАСЫНЫҢ
ҮЗДІК ПЕДАГОГЫ - 2020

Құрметті

Бакирова Жазира Нурмухамедовна

ТҮРКІСТАН ОБЛЫСЫ ПЕДАГОГТАРЫНЫҢ КӘСІБИ ШЕБЕРЛІГІН ШЫҢДАУ, БІЛІКТІЛІГІН ДАМЫТУ, ТАЛАНТТЫ ПЕДАГОГТАРДЫ АНЫҚТАУ ЖӘНЕ ҚОЛДАУ КӨРСЕТЕ ОТЫРЫП МҰҒАЛІМ МАМАНДЫҒЫНЫҢ МӘРТЕБЕСІН КӨТЕРУ МАҚСАТЫНДА ҰЙЫМДАСТЫРЫЛҒАН "ПӘН ОЛИМПИДАСЫНЫҢ ҮЗДІК ПЕДАГОГЫ-2020" БАЙҚАУЫНДА БЕЛСЕНДІЛІК ТАНЫТЫП, ЖАҚСЫ НӘТИЖЕ КӨРСЕТКЕНІҢІЗ ҮШІН АЛҒЫС БІЛДІРЕМІЗ.

"Білім шыңы-Ғылым сыры" журналының бас редакторы, "Білім шыңы" кб төрайымы

Б.Есен

Президенттік "Жас Ұлан" жастар ұйымының төрағасы

А.Амиртаев

№ 912

13. 05. 2020 жыл

Түркістан облысы

Интонация арқылы байланысу. Мұнда екі сөздегі орын тәртібі тиянақты болуымен бірге, екеуінің арасында айтылуда дауыс ырғағы сақталып, екінші сөз сәл көтеріңкі естіледі, ал жазуда ол сөздер сызықшамен ажыратылады. Мысалы: Ол – бухгалтер.

Қазақ тіліндегі сөздердің өзара байланысу түрлерінің бес түрі бар. Олар: қиысу, матасу, меңгеру, қабысу, жанасу

Қиысу:Бастауыш пен баяндауыштың жіктік жалғауы арқылы бір жақта және 1-2 жақтарда жекеше, көпше түрде байланысуын қиысу дейміз.

Мысалы: Ілияс дүкеннен жүгіріп шықты деген сөйлемде Ілияс пен шықты, бастауыш пен баяндауыш ІІІ жақта қиысып тұр.

Матасу:Ілік септік жалғаулы сөз бен тәуелдік жалғаулы сөздердің байланысу түрін матасу деп атайды.Мысалы:Менің әкем Бауыржанның батырлығын, қамқорлығын айтып отыратын еді. Осындағы менің әкем , Бауыржанның батырлығы, Бауыржанның қамқорлығы тіркестері матасып тұр.

Меңгеру: Бағыныңқы сыңар мен бағыныңқы сыңардағы сөздің атау мен іліктен басқа септік жалғауларының біреуі жалғану не шылауы арқылы байланысу түрін меңгеру деп атайды. Мысалы: Игілік Қызылжардан бұл жолы да реңжіп қайтып еді. Сөйлемдегі Қызылжардан қайтып еді меңгеріле байланысып тұр.

Қабысу: Сөздердің қатаң орын тәртібі нәтижесінде қатар тұру арқылы байланысу түрін қабысу деп атайды.

Мысалы:Отаным десем ойыма

Айдын шалқар көл түсер...

Осындағы айдын, шалқар көл дегендер берік орын тәртібі арқылы байланысқан, олардың орнын ауыстырсақ, байланыс бұзылады.

Жанасу:Басыңқы сыңар мен бағыныңқы сыңардың орын таңдамай, жақын да, алшақ та тұруы арқылы байланысу түрін жанасу деп атайды. Мысалы:Биыл ол мектепті бітіреді. Бұл сөйлемдегі биыл (бағыныңқы) сөзі бітіреді (басыңқы) сөзімен арасына сөз салып та, ол мектепті биыл бітіреді болып қатар тұрып та байланысады.

Сабақ өту барысында осы ережелерге сүйене отырып, синтаксис саласын жақсы меңгерту менің міндетім.Сол себепті ережемен қоса әдіс-тәсілдер мен дағдыларды пайдалана отырып, өз сабағымды жақсы меңгертемін.Оқушылардың тақырыпты меңгергенін тест тапсырмалалары мен кесте қағаздары арқылы, жұптық жұмыс арқылы, топтық жұмыс арқылы тексеріп, пысықтап, олардың жақсы оқушы болып шығуы үшін аянбай еңбек етемін.

Бакирова Жазира

Түркістан облысы Келес ауданы Абай ауылы
№2 Ө.Жәнібеков атындағы мектеп-гимназияның
қазақ тілі мен қазақ әдебиеті пәні мұғалімі

ЕЛІКТЕУ СӨЗДІ ОҚЫТУДЫҢ ӨЗІНДІК ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ

Қазақ тілі пәнін оқытуда еліктеу сөзді оқытудың ережелері мен ерекшеліктер бар.Біріншіден, табиғатта ұшырайтын сан-алуан құбылыстар мен заттардың бір-бірімен қақтығысу я соқтығысуынан туатын, сондай-ақ, неше түрлі жан-жануарлардың дыбыстау мүшелерінен шығатын әр қилы дыбыстарға еліктеуден пайда болған түсініктерді білдіреді. Екіншіден, сол табиғатта ұшырайтын сан-алуан құбылыстар мен заттардың және неше түрлі жан-жануарлардың сыртқы сын-сипаты мен қимыл әрекеттерінің де қилы-қилы көріністерінен пайда болатын түсініктерді білдіреді. Анықтамасына қарай бұл сөздер іштей екі салаға бөлінеді.Олар: еліктеуіш (еліктеме) сөздер мен бейнелеуіш (бейнелеме) сөздер.

Еліктеуіш сөздер – табиғатта ұшырасатын сан-алуан құбылыстар мен заттардың бір-біріне қақтығысу, соқтығысуларынан туатын дыбыстарды есіту қабілеті арқылы белгілі түсініктер ретінде қабылдаудан болған және сол түсініктердің атаулары есебінде қалыптасқан сөздерді айтамыз.Мысалы: Мылтық тарс етті; қарға қарқ етті деген сөйлемдерді алсақ, ондағы тарс деген сөз мылтықтың атылуынан туған дыбыстың атын білдірсе, қарқ деген сөз қарғаның дыбыстау мүшесінен (қарқылдауынан) шыққан дыбыстың атын білдіреді.

Бейнелеуіш сөздер – табиғатта кездесетін белгілі елес, құбылыстарды көзбен көру қабілеті арқылы туатын түсініктердің аттарын білдіреді.Мысалы: «Ырғалып қарға қарқ етті; ірімшік аузынан салп» етті деген сөйлемдердің екіншісінде «салп» деген сөз дыбысты емес, қарғаның аузынан ірімшіктің жерге қарай түсіп бара жатқанын түскен кезіндегі көрініс елесін, сол көріністердің бейнесін білдіреді.

Еліктеуіш сөздердің дыбыстық ерекшеліктері.Оқушыларға сабақ өту барысында Еліктеуіш сөздердің дыбыстық ерекшеліктерін сөз еткенде, үш түрлі мәселе ескерілуге тиіс:

1)дыбыстық құрамы 2) буын жігі 3) айтылу ырғағы

Еліктеу сөздердің дыбыстық құрамында, демек олардың дыбыстарының тіркесуінде белгілі бір ізге түсіп, қалыптасқан әрі орнықты, әрі жүйелі заң бар деуге болады.Еліктеуіш сөздер тұлғасына қарай: негізгі түбір, туынды түбір болып бөлінеді.Негізгі түбір – бөлшектеуге келмейтін түбір еліктеу сөздер.Мысалы: тарс, тырс,күрс, жылт, жалт, топ, шік, морт.

Туынды түір – аң,-ең,-ың, -ің,- ң жұрнақтары арқылы жасалған еліктеу сөздер.Мысалы: арс-аң, ырж-ың, кқса-ң. Еліктеуден жасалған туынды еліктеу сөз:1) -аң борт-аң, болп-аң,арс-аң. 2)-ең елп-ең, желп-ең, селт-ең 3)-ың сымп-ың, жылт-ың, быж-ың. 4) -ің кілт-ің, кірж-ің, шілп-ің.Етістіктен жасалған туынды еліктеу сөздер: 1) – аң ағар-аң, қызар-аң, -ең ірр-ең,-едір-ең;3) -ң домала-ң,жайқа-ң,-аң,-ең,-ң жұрнағы арқылы жасалған кейбір туынды еліктеу сөздердің түбірі қазіргі кездегі қолданылмайтын өлі түбірге айналып кеткен. –Аң түбірінен түбірлес басқа сөздер мен салыстырып сол арқылы болжауға болады.Мысалы: бағж-аң,бақшаң (еңірей), жарб-аң (жарби), тарп-аң (тарпи), алыра, алырақ. Шапш-аң (шапши). Мысалы: Қорқып кетіп көзі бағжаң ете қалды. Қараңғыда алдынан жарбаң етіп жапалақ ұрды.Мұның алдын орауға тырысып, арттағылап шапшаң қимылдады.

Еліктеу сөздердің сөйлемдегі қызметі. Еліктеу сөздер – негізгі я туынды түбір күйінде де, қосарланып я қайталанып күрделенген күйінде де көбінесе көмекші етістікпен тіркесіп жұмсалады. Еліктеу сөз көмекші етістікпен тіркесіп қолданғанда, көбіне күрделі баяндауыш құрамында жұмсалады немесе етістіктің әр түрлі тұлғасында келіп басқа да қызмет атқарады.Мысалы: Самат келіншегінің сөзіне мыңқ етеді.Жаппамыз теңселіп тұрғандай, астымыз дір-дір етеді.Қасқыр тыпырлап жатқан қозыны көре сала, ыр етіп барып бас салды.Қалт еткенді аңдып отыр.Оның сөзіне елең еткен адам болмады.Берілген мысалдардағы көмекші етістікпен тіркескен мыңқ етеді, дір-дір етеді деген еліктеу сөздер (Самат қайтпеді? астымыз қайтеді?)

Республикалық ғылыми-әдістемелік педагогикалық әлеуметтік

Мега БІЛІМ журналы

Сертификат

РЕДАКЦИЯ АЛҚАСЫ

Бакирова Жазира Нурмухамедовнаға

"Мега Білім" журналының 2020 жылғы № 1 санында жарияланған

Еліктеу сөзді оқытудың өзіндік ерекшеліктері

атты шығармашылық еңбегі (ғылыми мақала, ҚМЖ) үшін берілді.

Журнал "Мега білім" журналы

Редакциялық алқа төрайымы - Г.ҚОСЫМОВА

"Мега Білім" журналының Бас редакторы - Ж.ИМАНҚҰЛОВА

АЛМАТЫ-2020

Республикалық ғылыми-әдістемелік педагогикалық әлеуметтік

МегаБІЛІМ журналы

Құрмет грамотасы

Жас ұрпаққа саналы тәрбие, сапалы білім беріп, бәсекеге қабілетті тұлға қалыптастырудағы ұстаздық өнегелі еңбегі үшін

Бакирова Жазира Нурмухамедовна

марапатталады.

Редакциялық алқа төрайымы **Г.Қосымова**

Бас редактор **Ж.Иманқұлова**

АЛМАТЫ-2020

Бакирова Жазира Нурмухамедовна
Искакова Жайна Аймуханбетовна

Эссе жазудың тиімді тәсілдері

АВТОРЛЫҚ БАҒДАРЛАМА

ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҒЫЛЫМ МЕН БІЛІМДІ ҚОЛДАУ ОРТАЛЫҒЫ «EDU PRINT» БАСПАХАНАСЫ

МЕЖДУНАРОДНЫЙ ЦЕНТР ПОДДЕРЖКИ НАУКИ И ОБРАЗОВАНИЯ ТИПОГРАФИЯ «EDU PRINT»

СЕРТИФИКАТ

Осы сертификат

Бакирова Жазира Нурмухамедовна

2022 жылдың 19 сәуірінде
"Эссе жазудың тиімді тәсілдері"
атты әдістемелік көмекші құралын
(авторлық бағдарламасын) баспадан
шығарғанын растау үшін берілді

Настоящий сертификат выдан

Бакирова Жазира Нурмухамедовна

для подтверждения того, что
19 апреля 2022 года издано
методическое пособие (авторская программа)
"Эссе жазудың тиімді тәсілдері"

Халықаралық ғылым мен білімді қолдау орталығының директоры Н.А. Жолтаева

Тіркеу № 001/0687

ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҒЫЛЫМ МЕН БІЛІМДІ ҚОЛДАУ ОРТАЛЫҒЫ
«ЭРУДИТ» ИНТЕЛЛЕКТУАЛДЫ БІЛІМ САЙТЫ

Эрудит

РУХАНИ ЖАҢҒЫРУ

DIPLOM

І дәрежелі

Қазақстан Республикасының Тұңғыш Президенті -Елбасы Қорының "Үздік қазақ тілді интернет - сайт сыйлығы" байқауында "Білім бұлағы" аталымының жеңімпазы атанған «Эрудит» интеллектуалды білім сайтының ұйымдастыруымен педагогтар арасында өткен Республикалық «Жылдың үздік авторы – 2022» атты шығармашылық байқауына «Эссе жазудың тиімді тәсілдері» тақырыбы бойынша қатысып, үздік нәтиже көрсеткені үшін

Бакирова Жазира Нурмухамедовна

марапатталады

Халықаралық ғылым мен білімді қолдау орталығының директоры Н.А. Жолтаева

Алматы 2022 ж

тіркеу № 001/6116

ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҒЫЛЫМ МЕН БІЛІМДІ ҚОЛДАУ ОРТАЛЫҒЫ

EDU PRINT
жедел басу баспаханасы

ҚҰРМЕТ ГРАМОТАСЫ

Тәуелсіз Қазақстанның рухани даму жолында ұрпақ тәрбиесіне сіңірген еңбегімен және білім саласының дамуына қосқан үлесі үшін

Бакирова Жазира Нурмухамедовна
марапатталады

Халықаралық ғылым мен білімді қолдау орталығының директоры **Н.А. Жолтаева**

«19» 04. 2022 жыл

тіркеу № 001/ 6099